

پنجشنبه — ۲۶ شباط ۱۳۲۴

محرطام

MOUHIT

Illustration Hebdomadaire

مدیر و سر محرری :

فائز صبری

اداره خانه سی :

باب عالی جاده سنده و « اقدام » اداره سی

قربنده دائره مخصوصه

شرائط اشترا :

درسمادنده سنه لکی ۱۰۰۸، آلتی آلتی

۵۴ غروشدر

آبونه بدلی بوجه پیشین استیقا اولنور

نسخه سی : ۲ غروش

معاونین تحریریه سی :

مکتوزک وجودزاده افشار استدی مشاعیر
عزربندن مرکبدر

شرائط اشترا :

ولایانده سنه لکی ۱۲۰، آلتی آلتی ۶۰

غروشدر. ممالک اجنبیه ایچون سنه لک ۲۶،

آلتی آلتی ۱۴ فرانتی در.

Directeur et rédacteur en chef :

FAIK SABRI BEY

Bureaux : Grand' Rue de la Sublime

Porte à côté de « l'Idam »

CONSTANTINOPLE

Prix : 2 Piastres

نومرو : ۱۸ هر هفته پنجشنبه کونلری نشر اولنور سیلی، ادبی، علمی، فلسفی رسلی غزته در جلد : ۱

Photo : Apollon

فوطو : آپولون

عدلیه ناظری واستانبول مبعوثی مرحوم مانیامی زاده وفیق بک جنازه مراسمی — فاتح جامع شرقی حویلینده

Les funérailles de Réfik Bey, ministre de la Justice

خلقه صنعت و ادبیات رغبت

صنعت و ادبیاتده کی مکملیتی خلقک رغبتنی پیدا و تولید ایدر، یوقسه خلقک رغبتیمی صنعت و ادبیاتک ترقی و تکملانی اناج ایدر؟ ظن ایدرم که بادی امرده، حلی مشکل و مشوش کورین مسئله لردن بری ده بودر . فی الحقیقه آثار صنعت وجود اولمادجه خلقک رغبتی غیر موجود اولقی ضروری بولندی دوشونله جک اولورسه، پیدای رغبت ایدن شیک آثار صنعتک موجودیتی و تکمل و ترقیبی اولدینی ظن اولنورسده تشویق و ترغیدن محروم قالان سعی صنعتکده نه قدر دائم اوله جفی شایان ملاحظه احوالنددر . حتی بزم بیله خاییده بر ضرب منلزم دگیدر که مشتریسن متاعک ضایع اولدینی اخطار ایدر . و یو سبیل خلقک رغبتندن محروم قالش اولان اثرلر نه قدر مکملیه قرین اولسه ینه یایدار اولهمیوب محو و زواله محکوم دگیدر ؟

زیرا، یاشماق ایچون یالکزر انسانلر دکل ، آثار صنعت دخی یارهیه محتاجدر ؛ اونکده تقدیبی ایچون یارهیه احتیاج وارددر ؛ و اونک تقدیبسنه دخی نه قدر جوق یاره صرف اولو- نورسه سخت و مکملیتیده او رتبه بالاتر اولقی محققدر ... یارهیی تدارک ایسه، یالکزر رغبتنه ممکن اولدینندن، دیمک رغبتسنر هیچ بر اثرک دوام و استقراری قابل اولاماز ... دوام و استقرار ایچون محتاج رغبت اولان بوتاترلرک ترقی و تکملکنک رغبتک ترایدسنه مقتدر اولدینی ایسه بدیهیدر .

یو کون مطبوعات یومیه و موقوتهمزک حیات خصوصیه لرینه کسب و قوف ممکن اولسه، بوتلرک هر برینک بوتوک بردا کارلق محصولی اولدینی ا کلاسیلور ؛ بٹون غزته مدیرلرینی دیکه ییکر . هپسنندن اک صمیمی اعترافلری اولقی اوزره ، یالکزر شکایت ایشیده جکسکر ... مثلاً، اک کزیده بر مسلك اجتہاد ایله عادتا مکمل بر غزته اولان بریسی کونده اون لیرا زیان ایله نشر ایدلمکده اولدینی محافل مطبو-

عائده سوبله نیلمکده در؛ اوت، موقوت و یومی، بٹون غزته جیلر خلقمزک رغبتسنر لکنندن مشتکیدر ؛ و بو خاقی ، حال و زمان ایجابی اوله رق، یالکزر سیسیاتله مشغول فرض ایتک احتمالی ده یوقدر ؛ زیرا، یو کون اوراق سیسیه یومیهمزک اک مهملری حال احتضارددر ، دیمک که، خلقمزک نه سیسیاتنه ، نه ادبیاتنه ، و نه ده صنعتیه میل و رغبتی یوقدر ... ایشته علامت موجوده دن استنتاج ایدله ییلن یکانه حقیقت الیه و مؤسفه ... و بو حقیقتک بزم کی محتاج ترقی بر ملت ایچون نه الم و نه آجی بر ماتم اولدینی تعریف ایدم ...!

آه چونکه، یو کون احتشام تجلیاتنه حیران اولدینمز مدنیت غریبه نیک یو کونکی ترقی و تکملی یالکزر اولند و محتتم خلقک رغبت و تشویقنک بر اثر کزینی اولدینی سوبیلیم و مثالرله اثبات و ارائه ایدم می ؟ ... ایشته اولیه ایسه، دیکه ییکز : جراند یومیهمی ایسترسکر ؟ ... ایشته کونده بر میلیون نسخه باصانور مقاله سی ایچون محررینه الی لیرا و برنیتی ژورنال، پتی یاریزین غزنه لری ! ...

رساله شهیه می ایسترسکر ؟ ... ایشته آیده ایکویز بیک نسخه نشر ایدن، هر آیده ایکویز بیک فرائقی، یعنی اون بیک لیرا قازانان ژوسه توتو ... و یو کون هر آی اون بیک لیرا قازانوبده ینه یوبله عاد یو- لدرق جیقاریلان بر ژوسه تودن آیده ایکو اوج بیک نسخه باصوب صاته میهرق و یکر می اوتوز لیرا ضرر ایدرک بوراده نشر ایدیلن عاد یو رساله دها کزیندر ، و یو مسئله ده کزین اولمایان بر شی وارسه، اوده خلقمزک تمرده جاهلانسنندن، و رغبتسنر لکنندن باشقه بر شی دکلدر ظن ایدرم ! ...

چونکه یو کون، نمالک غریبه ده، صنعتکار لرک هر کسندن کوردکاری تقدیر و پرستش او درجه ده درک کندنده استعداد و اوله حریص جاه و شهرت اولان برادرم ایچون بونک امثالندن یو یوک بر تشویق آتشیمن اولاماز ... مثلاً، یو کون یارسده ، ادبیاتده موفق اولمش، کسب اشتہار ایتش بر محررک عالمدن کوردیکی

تحسینلردن، و سوردیکی عمرک شاهانه لکنندن باشقه، قازاندینی ثروت جسیه بزم ایچون باعث حیرت اوله جق بر مرتبه ده در .

نشر ایدلکاری آی ایچنده اثرلرنیک قابنده اللیجی و سکساتنجی بیک قیدینی کورمکه بختیار اولان محررلرک نسخه باشنه لاقیل بر فراق آلمی حسابیه، بر اثرندن، بٹش کسان بیک فرائقی ، یعنی دوت بیک لیرا آلدینی، حالوکه اکثریا یو اثرلرک نشرلرله برابر نمالک اجنبیه دن ترجمه لری ایچون مرا جعتلردن ده بر اوقدر مبلغ آلق محقق کی اولدینی دوشونوب جمعاً یو کون یوز سکر بیک لیرا آلدینی حساب ایتمی ! ... تیاترو محررلرینه کچرسه ک، فرانسه تیاترو-

لرنده، مؤلفه حاصلات عمریه دن تیاترولرینه کورده یوزده اون ایله اون بش اره سنده بر مقدار ویرلک مقرر و بر تیاترو کیجه ده وسطی اوله رق یدی سکر بیک فرائقی تأمین ایتک محقق بولندینندن ، بوندن باشقه تیاترو محررلرینه هر کیجه، بیلنجی آژانسلرینه صد تیه یلمک اوزره، یوز فرائق بیل و ویرلک عادت اولدینندن، وسطی اوله رق، بر کیجه ده، محرر تخمیناً الی بش لیرا قدر بر یاره آلور دیمکدر . حالوکه موفق اولش او بونلر اک اشاغی الی و اک یوقاری ایکو یوز و اوچیوز دفعه او سناقمده بولندینندن یالکزر محررک اثرندن نه مهم بر یو کونده یاره قازاندینی دو- شونک لازم کلیر ...

مثلاً، مشهور تیاترو محررلرندن، موریس دونای، ۱۹۰۶ سنه سنده قومدی فرانسه زده «پارمتر» نامنده کی او یوتی بٹش بر دفعه او سناقمش، یعنی یالکزر بو او بوندن تخمیناً ۳۵۰۰ لیرا قازانش دیمکدر . حالوکه عینی سنه عینی مؤلف، وودویل تیاتروسنده «مدد قاسیون دپره نلس»، نامنده کی پیسه دی آلتش اوج دفعه او سناقمه موفق اولدینندن، بوندن ینه تخمیناً ۳۱۵۰ لیرا قازانش اولیورکه، هر کیجه آلدینی یوزو فرائق بیل تاجرینک یو کون ده علاوه اولنورسه، مجموعی ۷۰۷۳ لیرایه بالغ اولور ؛ و یو اثرلرک صوکره ، و لایزلرده و نمالک اجنبیه ده او سناقمه سندن، و مؤخر آ کتاب اوله رق انتشارندن کله جک بر او قدر و بلیکه دهافضه مقداریده خارج حساب براقه ییلر ؛ دگی ؟ ...

۱۵۰ لیرا آلان قوقلن ومونه سوللی، ۱۰۰ لیرا آلان مادام ره زان، و دهها یو کله جک اولور. سسق، اون اوپونی ایچون ۴۰۰۰ لیرا آلتش اولان مادام مهلبا، بش دقیقه سورمش اولان اوچ شرقی ایچون ۵۰۰۰ فرائق آلدیغندن دقیقه ده ۵۰ لیرا قازاندیغی مشهور اولان مادام باتتی. و هر اوینادنی کیجه ۶۰۰ لیرا آلان مشهور نه نور قاروزو، و هر کیجه ۱۵۰ لیرا آلان کانی شپیر کوبه لیک ابله کیجه ده ۵۰۰ لیرا قازانان بیانیست پادرمه وسکی دوشونیه جک و بو خوارق رغبت و تشویق کوز اوکنه کتیریه جک اولورسه، اوت، کرک صنعت و ادبیاتک مکملتی خلقک رغبتی یاخود خلقک رغبتی صنعت و ادبیاتک تکملتی موجب اولسون بو صنعتکارلرده، بو صنعتکارلری تقدیر ابله مکفاتی بخش ایتمی سیلن، اوت، سخی وغیری و جهد و اقدامیه بشون پویاره لری قازانوب سکرده بو قدر قدر شناسانه، صنعت پرستانه، صنعت و ادبیاتی احیا ایدر جه سینه بذل و صرف ایدن بویوک خلقه ده حیران اولماق قابل دکادر... زیرا بر ملنک بویوکلی، یالکز روحنک فعالیت و جلا دندن آکلا شیلیر و روحنک فعالیت و جلا دتی هیچ برشی صنعت و ادبیات قدر کوسره مز... بویوک آمله

محمد رؤف

عذلیه ناظری مرحوم مانیاسی زاده رفیق بک
Refik Bey Maniassi-Zadé Minister de la Justice décédé à Constantinople

حالبوکه، عینی سنه، شاتوله تیار و سنده، بر بری پیشی صره اولق اوزره، ۲۰۳ دفعه اوینادنی مقید اولان «شبطانک در تیوز ضریه سی» نامنده کی درت فصل و اوتوز الی پرده لک اوپونک بهر کیجه بر بری اوزرینه قرقر لیرا مؤلف حق کتیردیک فرض اولتورسه یگون سکر بیک شو قدر لیرایه بالغ اولورکه، بزم ایچون شایان حیرت بر حادثه تشکیل ایتمسه سزادر...

بینه عینی سنه، رونه سانس تیار و سنده اویناش اولان محرر تماشا بهر نشتاینک «بخه» نام اوپونک آلتش آتی دفعه اوینامسندن مؤلفی تخمیناً ۳۲۰۰ لیرا، و ژیناس تیار و سنده اویناش اولان بینه مشهور محررین تماشا دومان قولوسک «لانغان شهری» سنک الی اوچ دفعه اوینامسندن مؤلفی ۲۶۰۰ لیرا آلتش اولورلرکه، بو محررلر سنده علی العاده بر

لونده سفارتندن خارجه نظرته تمین ایدیلان
رفت پاشا

Rifat Pacha

Ex-ambassadeur de Turquie à Londres,
nommé ministre des affaires étrangères